

'Instant books'

Xavier Vinader

"Al nostre país, molts 'instant books' són presentats com el resultat d'anys d'investigacions 'en els soterranis de l'estat i les institucions econòmiques', i després, la seva lectura, la majoria de vegades, defrauda les expectatives."

Les vitrines de les llibreries són plenes de llibres escrits per periodistes. Són llibres sobre temes d'actualitat polític-econòmica, elaborats en calent per professionals de la informació. Llibres que, normalment, es fan en pocs mesos aprofitant la publicitat generada al voltant d'un fet, un personatge o un escàndol determinat —com és el cas Rolán, la trama del Ministeri de l'Interior, els *entrellats* del CESID, la teranyina de Filesa, l'afer Ibercorp o els embolics financers de Mario Conde— i destinats a ésser venuts en un termini de temps curt perquè, entre altres coses, la mateixa dinàmica informativa els fa passar de moda molt ràpidament. Són el que els anglosaxons denominen *instant books* per diferenciar-los dels textos més elaborats i que han necessitat un temps de producció més llarg.

La idea mare dels *instant books* va néixer a les seccions de repòrters dels grans mitjans informatius —especialment el *Sunday Times* a la Gran Bretanya i el *Washington Post* o el *New York Times* als Estats Units— que, de cop i volta, es van adonar de com era de senzill adaptar en forma de llibre tot el material que havien recollit sobre un fet determinat i que, moltes vegades, ja havia aparegut com a reportatges en les pàgines d'actualitat dels mateixos rotatius. El secret estava a ordenar adequadament les informacions, ampliar el que fos necessari, adaptar-ho a una estructura de llibres i editar tot el conjunt amb un bon acompanyament infogràfic que el fes amè i visualment agradable. La fórmula va donar un resultat excel·lent. I aquí, és clar, vàrem importar l'experiència.

El problema és que, al nostre país, molts d'aquests textos periodístics en forma de llibre són presentats com el resultat d'anys d'investigacions "en els soterranis de l'estat i les institucions econòmiques", i després, la seva lectura, la majoria de vegades, defrauda les expectatives. Això ha generat una certa confusió i finalment ha obligat a desconfiar els potencials lectors. Aquests dies, precisament, l'editorial madrilenya Temas de Hoy prepara l'edició d'un llibre molt esperat. Es tracta del text anomenat *El saqueo de España*, i que està escrit per José Díaz Herre-

Manuel Prado y Colón de Carvajal. Les seves relacions amb el rei són un dels temes del llibre.

ra i Isabel Durán Doussinague, un matrimoni de periodistes que, temps enrere, van aixecar una polseguera considerable quan posaren en evidència les inquietants relacions econòmiques que existien entre el financer Javier de la Rosa i Manuel Prado y Colón de Carvajal, un home conegut tradicionalment per la seva estreta vinculació amb el rei Joan Carles.

José Díaz Herrera —que quan formava part de l'equip d'investigació de la revista *Cambio 16* va escriure una sèrie de reportatges entorn dels membres dels GAL on els anomenava sospitosament "*los vengadores de Carrero*" i "*asesinos de asesinos*"— i Isabel Durán —que està emparentada familiarment amb monsenyor Escrivá de Balaguer, el fundador de l'Opus Dei— ja fa temps que escalfen motors i propaguen, pertot arreu, que el seu llibre conté material "explosiu" sobre els negocis de la monarquia a l'estranger i que per això tenen tants problemes en el moment de publicar-lo. No és una tàctica publicitària dolenta, però la gent que coneix bé la personalitat dels autors i a més ha tingut accés a l'original afirma que la realitat és molt més senzilla. Diuen que si la important editorial va amb peus de plom amb aquest llibre és perquè els seus assessors legals han exigit les proves i la documentació que avaluï totes les afirmacions que es fan en les seves pàgines. I aquí és on les coses s'han encallat. Caldrà esperar, doncs, per veure si ens trobem davant d'un *instant book* o d'un veritable "llibre de pes".